

POSTANOWIENIE

18 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Grzesiowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 18 grudnia 2024 r. w Warszawie
zażalenia A.D.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie

z 8 stycznia 2024 r., I ACa 534/21 (WSC 39/23),

w sprawie z powództwa A.D. i S.D.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prokuraturze Okręgowej w T.

o zapłatę,

uchyla zaskarżone postanowienie.

(G.N.-J.)

UZASADNIENIE

1. Sąd Apelacyjny w Rzeszowie postanowieniem z 8 stycznia 2023 r. odrzucił skargę kasacyjną powoda A.D. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 30 grudnia 2022 r.

2. Zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego wniósł powód, zarzucając mu naruszenie przepisów art. 88 § 1 k.p.c. oraz art 91 pkt 1 k.p.c., art. 398⁶ § 2 k.p.c., art. 97 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Zażalenie okazało się zasadne.

4. Skarżący wskazał, że Sąd Apelacyjny bezpodstawnie odrzucił skargę kasacyjną, pomimo niemożności wykonania wezwania do usunięcia braków formalnych skargi przez przedłożenie pełnomocnictwa od powoda (skarżącego). W okresie ustalonym na wykonanie wezwania pełnomocnik nie miał bowiem możliwości kontaktu z powodem z uwagi na fakt, iż powód przebywający wówczas w zakładzie karnym znalazł się w szpitalu. To skutkowało utratą przez pełnomocnika kontaktu z powodem, który to kontakt możliwy był wyłącznie poprzez kierowanie korespondencji do zakładu karnego.

5. Termin na usunięcie braków skargi kasacyjnej przez złożenie pełnomocnictwa był dwukrotnie przedłużany, najpierw do 14 sierpnia 2023 r. (k. 1153 akt sprawy), a następnie do 14 września 2023 r. (k. 1163 akt sprawy). Ostatecznie, Sąd Apelacyjny uznał, że drugi z tych terminów upłynął bezskutecznie i odrzucił skargę kasacyjną. Jednakże odpis postanowienia o drugim przedłużeniu terminu został pełnomocnikowi doręczony już po upływie nowo ustalonego terminu, tj. w dniu 18 września 2023 r. (k. 1164 akt sprawy). Wobec tego należy uznać, że pełnomocnik skarżącego nie miał możliwości dostosować się do nowego terminu. Na marginesie należy zwrócić uwagę, że termin na uzupełnienie braków formalnych skargi kasacyjnej, jako termin ustawowy nie podlega przedłużeniu (art. 166 k.p.c.). Ewentualnie termin ten może być przywrócony, jeżeli spełnione są przesłanki z art. 168 k.p.c.

6. Niezasadny okazał się zarzut naruszenia art. 97 k.p.c., ponieważ zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego (zob. postanowienie SN z 3 lipca 2008r., IV CZ 50/08) art. 87¹ § 1 k.p.c. wyklucza możliwość zastosowania art. 97 § 1 k.p.c. w zakresie wnoszenia środków zaskarżenia do Sądu Najwyższego.

7. Nie ulega wątpliwości, że pełnomocnictwo udzielone przez skarżącego miało charakter pełnomocnictwa procesowego o charakterze ogólnym. Jego wykładnia pozwala na stwierdzenie, że strony zamierzały do maksymalnie szerokiego ujęcia pełnomocnictwa, jeśli chodzi o organy, względem których pełnomocnik mógł reprezentować mocodawcę. Upoważniało ono bowiem do reprezentowania mocodawcy przed wszystkimi sądami powszechnymi, sądami administracyjnymi, organami administracji publicznej, osobami fizycznymi

i prawnymi, jednostkami organizacyjnymi i wszelkimi innymi podmiotami. Równie ogólny jest zakres przedmiotowy tego pełnomocnictwa. Nie wskazuje ono bowiem kategorii czynności nim objętych, z czego można wnosić, że zamiarem było objęcie pełnomocnictwem wszelkich spraw, jakie może prowadzić profesjonalny pełnomocnik. Pozwala to uznać, że pełnomocnictwo to spełniało kryteria pełnomocnictwa ogólnego w rozumieniu art. 88 k.p.c. W świetle art. 91 pkt 1 k.p.c., w brzmieniu określonym przez nowelizację k.p.c. z dnia 9 marca 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 614), pełnomocnictwo procesowe obejmuje umocowanie do złożenia w imieniu mocodawcy skargi kasacyjnej. Zgodnie natomiast z art. 19 ust. 1 powołanej nowelizacji do oceny zakresu pełnomocnictwa od dnia 1 lipca 2023 r., to jest od jej wejścia w życie, zastosowanie znajduje art. 91 k.p.c. w brzmieniu nadanym przez nowelizację. W doktrynie prezentowane jest stanowisko, które podziela Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym zażalenie, że począwszy od 1 lipca 2023 r., w braku przeciwnego zastrzeżenia w treści pełnomocnictwa, pełnomocnictwa procesowe udzielone przed jak i po tym dniu z mocy prawa będą obejmować umocowanie do wniesienia skargi kasacyjnej oraz zastępstwa w postępowaniu kasacyjnym. W związku z powyższym począwszy od 1 lipca 2023 r. nie ma podstaw do odrzucenia skargi kasacyjnej jako wniesionej przez osobę nieuprawnioną (nieumocowaną), choćby skarga kasacyjna została złożona przed tym dniem (zob. A. Olaś [w:] P. Ryłski (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, *Legalis*, art. 91, Nt 83).

8. Z przytoczonych względów, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone postanowienie.

(M.M.)

r.g.